

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน เทศบาลตำบลนาหวัง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

เทศบาลตำบลนาหวัง
อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เทศบาลตำบลนาวัง
อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหามหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหาร พนักงานทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาลการนำ เครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการ ขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำ เครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของ การปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

ดังนั้น เพื่อเป็นขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจาก ทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการ ดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

งานนิติการ สำนักปลัด
เทศบาลตำบลนาวัง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานของเทศบาลตำบลนาแว้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ในฐานะที่กลไกของฝ่ายบริหารที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยกำหนดให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวังเพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนเป็นการดำเนินการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่จะนำไปสู่การจัดทำมาตรการภายในต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อป้องกันการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม และเชื่อมโยงกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน ได้กำหนดให้แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลตำบลนาแว้ง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและการประพฤติมิชอบภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตการออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่ บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกันการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นการเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรณำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	กระบวนการงาน/ขั้นตอน	พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
			Known Factor	Unknown Factor
ด้านที่ ๑ ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ				
๑.๑	การจัดซื้อจัดจ้างในการจัดทำร่าง TOR	เจ้าหน้าที่กำหนดคุณลักษณะเฉพาะ “ล็อกสเปค” เอื้อผู้ขายรายใดรายหนึ่ง		✓
๑.๒	การจัดซื้อจัดจ้างในการทำราคากลาง	ใช้ข้อมูลราคาไม่เป็นจริง หรือกำหนดราคากลางสูงเกินจริง		✓
๑.๓	การจัดซื้อจัดจ้างในการพิจารณาผล	เปิดเผยข้อมูลให้เอกชนล่วงหน้า หรือเลือกผู้ชนะโดยมิชอบ		✓
ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่				
๒.๑	การอนุญาตก่อสร้างในขั้นตอนการตรวจเอกสาร	เรียกรับผลประโยชน์เพื่อเร่งรัดการอนุมัติ		✓
๒.๒	การอนุญาตก่อสร้างในการลงตรวจพื้นที่	ตรวจไม่ตรงข้อเท็จจริงเพื่อเอื้อประโยชน์ผู้ขออนุญาต		✓
๒.๓	งานบริการประชาชน ในการให้บริการทั่วไป	เจ้าหน้าที่เลือกปฏิบัติหรือให้บริการไม่เป็นธรรม		✓
ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ				
๓.๑	การตรวจเอกสารการเบิกจ่าย	เอกสารไม่ครบหรือปลอมแปลงเอกสารเบิกจ่าย		✓
๓.๒	การอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณ	อนุมัติโดยไม่ตรวจสอบข้อเท็จจริงครบถ้วน		✓
๓.๓	การบริหารและการใช้จ่ายงบประมาณ	ใช้งบประมาณไม่ตรงวัตถุประสงค์		✓

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

คำอธิบาย : ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติกรรมทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้นและควรอธิบายความเสี่ยงพฤติกรรมความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคต ว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown

Factor

ตาราง ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายไฟสีจรรยา)

ที่	พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอาจกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุหรือบริการ (Terms of Reference : TOR) ในลักษณะที่มีความเฉพาะเจาะจงเกินความจำเป็น หรือกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง เช่น การระบุยี่ห้อ รุ่น หรือคุณสมบัติที่ผู้ประกอบการทั่วไปไม่สามารถแข่งขันได้อย่างเป็นธรรม ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการจำกัดการแข่งขัน และก่อให้เกิดความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน		✓		
๒	เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการกำหนดราคากลางโดยไม่อ้างอิงข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ หรือใช้ข้อมูลราคาที่ไม่เป็นปัจจุบัน รวมถึงอาจมีการจัดทำใบเสนอราคาจากแหล่งเดียวกันโดยไม่เปิดเผย เพื่อให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริงอันเป็นช่องทางในการเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบางราย และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการในด้านงบประมาณ		✓		
๓	คณะกรรมการพิจารณาผลอาจมีพฤติกรรมเปิดเผยข้อมูลสำคัญของผู้เสนอราคาให้แก่คู่แข่งล่วงหน้า หรือมีการพิจารณาโดยไม่ยึดหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เช่น การให้คะแนนโดยไม่เป็นธรรม หรือการเลือกผู้เสนอราคาไม่เหมาะสม ส่งผลให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างขาดความโปร่งใสและอาจก่อให้เกิดข้อร้องเรียนหรือการตรวจสอบในภายหลัง		✓		
๔	เจ้าหน้าที่อาจใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบเอกสารคำขออนุญาตในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม เช่น การเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทนเพื่อเร่งรัดการพิจารณาหรือการจงใจชะลอการดำเนินการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้ขออนุญาตไม่ได้รับความเป็นธรรม และก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อหน่วยงาน	✓			
๕	ในขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่จริง เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบไม่ตรงตามข้อเท็จจริง หรือรายงานผลการตรวจสอบคลาดเคลื่อนจากสภาพจริง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ขออนุญาตบางราย เช่น การรับรองสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหายทั้งในด้านความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน		✓		
๖	เจ้าหน้าที่อาจมีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ประชาชน เช่น ให้บริการล่าช้าหรือไม่เต็มประสิทธิภาพแก่บางราย ในขณะที่ให้บริการอย่างรวดเร็วแก่ผู้ที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือมีการให้ผลประโยชน์ตอบแทน อันเป็นการขัดต่อหลักความเสมอภาคและความเป็นธรรมในการให้บริการภาครัฐ		✓		

ที่	พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๗	เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายโดยไม่ละเอียดรอบคอบ หรือยอมรับเอกสารที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน เช่น เอกสารที่ไม่มีการดำเนินการจริง ส่งผลให้เกิดการเบิกจ่ายงบประมาณโดยมิชอบ และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ		✓		
๘	ผู้มีอำนาจอนุมัติอาจอนุมัติการเบิกจ่ายโดยไม่ได้ตรวจสอบรายละเอียดอย่างครบถ้วน หรืออาศัยความไว้วางใจในผู้ได้บังคับบัญชาโดยไม่มีการควบคุมที่เหมาะสม ซึ่งอาจเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริตหรือความผิดพลาดในการเบิกจ่ายงบประมาณ		✓		
๙	หน่วยงานอาจมีการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือมีการนำงบประมาณไปใช้ในกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับแผนงาน หรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ ซึ่งอาจส่งผลให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่มีประสิทธิภาพ และไม่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน		✓		

คำอธิบาย : ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติความคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน ตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๓ ตารางเมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ที่	พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ระดับ ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
๑	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอาจกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุหรือบริการ (Terms of Reference : TOR) ในลักษณะที่มีความเฉพาะเจาะจงเกินความจำเป็น หรือกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง เช่น การระบุยี่ห้อ รุ่น หรือคุณสมบัติที่ผู้ประกอบการทั่วไปไม่สามารถแข่งขันได้ อย่างเป็นธรรม ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการจำกัดการแข่งขัน และก่อให้เกิดความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน	๓	๓	๙
๒	เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการกำหนดราคากลางโดยไม่อ้างอิงข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ หรือใช้ข้อมูลราคาที่ไม่เป็นปัจจุบัน รวมถึงอาจมีการจัดทำใบเสนอราคาจากแหล่งเดียวกันโดยไม่เปิดเผย เพื่อให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริงอันเป็นช่องทางในการเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบางราย และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการในด้านงบประมาณ	๓	๓	๙
๓	คณะกรรมการพิจารณาผลอาจมีพฤติกรรมเปิดเผยข้อมูลสำคัญของผู้เสนอราคาให้แก่คู่แข่งล่วงหน้า หรือมีการพิจารณาโดยไม่ยึดหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างเคร่งครัด เช่น การให้คะแนนโดยไม่เป็นธรรม หรือการเลือกผู้เสนอราคาไม่เหมาะสม ส่งผลให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างขาดความโปร่งใสและอาจก่อให้เกิดข้อร้องเรียนหรือการตรวจสอบในภายหลัง	๓	๓	๙

ที่	พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ระดับ ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
๔	เจ้าหน้าที่อาจใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบเอกสารคำขออนุญาตในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม เช่น การเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทนเพื่อเร่งรัดการพิจารณาหรือการจงใจชะลอการดำเนินการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้ขออนุญาตไม่ได้รับความเป็นธรรม และก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อหน่วยงาน	๒	๓	๖
๕	ในขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่จริงเจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบไม่ตรงตามข้อเท็จจริง หรือรายงานผลการตรวจสอบคลาดเคลื่อนจากสภาพจริง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ขออนุญาตบางราย เช่น การรับรองสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหายทั้งในด้านความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน	๓	๓	๙
๖	ในขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่จริงเจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบไม่ตรงตามข้อเท็จจริง หรือรายงานผลการตรวจสอบคลาดเคลื่อนจากสภาพจริง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ขออนุญาตบางราย เช่น การรับรองสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหายทั้งในด้านความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน	๓	๓	๙
๗	เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายโดยไม่ละเอียดรอบคอบ หรือยอมรับเอกสารที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน เช่น เอกสารที่ไม่มีการดำเนินการจริง ส่งผลให้เกิดการเบิกจ่ายงบประมาณโดยมิชอบ และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	๓	๓	๙

ที่	พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ระดับ ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
๘	ผู้มีอำนาจอนุมัติอาจอนุมัติการเบิกจ่าย โดยไม่ได้ตรวจสอบรายละเอียดอย่าง ครบถ้วน หรืออาศัยความไว้วางใจใน ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยไม่มีการควบคุมที่ เหมาะสม ซึ่งอาจเปิดโอกาสให้เกิดการ ทุจริตหรือความผิดพลาดในการเบิกจ่าย งบประมาณ	๓	๓	๙
๙	หน่วยงานอาจมีการใช้จ่ายงบประมาณไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือมีการนำ งบประมาณไปใช้ในกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับ แผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ ซึ่ง อาจส่งผลให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่มี ประสิทธิภาพ และไม่เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อประชาชน	๓	๓	๙

คำอธิบาย : ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่อง สีเขียวและสีเหลือง จากตารางที่ ๒ มาหาค่า ความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริต		
			ค่าความ เสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความ เสี่ยง ระดับปาน กลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
๑	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอาจกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุหรือบริการ (Terms of Reference : TOR) ในลักษณะที่มีความเฉพาะเจาะจงเกินความจำเป็น หรือกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง เช่น การระบุยี่ห้อ รุ่น หรือคุณสมบัติที่ผู้ประกอบการทั่วไปไม่สามารถแข่งขันได้อย่างเป็นธรรม ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการจำกัดการแข่งขัน และก่อให้เกิดความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน	อ่อน			✓
๒	เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการกำหนดราคากลางโดยไม่อ้างอิงข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ หรือใช้ข้อมูลราคาที่ไม่เป็นปัจจุบัน รวมถึงอาจมีการจัดทำใบเสนอราคาจากแหล่งเดียวกันโดยไม่เปิดเผย เพื่อให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริงอันเป็นช่องทางในการเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบางราย และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการในด้านงบประมาณ	อ่อน			✓
๓	คณะกรรมการพิจารณาผลอาจมีพฤติกรรมเปิดเผยข้อมูลสำคัญของผู้เสนอราคาให้แก่คู่แข่งล่วงหน้า หรือมีการพิจารณาโดยไม่ยึดหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เช่น การให้คะแนนโดยไม่เป็นธรรม หรือการเลือกผู้เสนอราคาไม่เหมาะสม ส่งผลให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างขาดความโปร่งใส และอาจก่อให้เกิดข้อร้องเรียนหรือการตรวจสอบในภายหลัง	อ่อน			✓

ที่	พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริต		
			ค่าความ เสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความ เสี่ยง ระดับปาน กลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
๔	ในขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่จริง เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบไม่ตรง ตามข้อเท็จจริง หรือรายงานผลการ ตรวจสอบคลาดเคลื่อนจากสภาพจริง เพื่อ เอื้อประโยชน์แก่ผู้ขออนุญาตบางราย เช่น การรับรองสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เป็นไปตาม กฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหายทั้งใน ด้านความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของ หน่วยงาน	อ่อน	✓		
๕	ในขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่จริง เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบไม่ตรง ตามข้อเท็จจริง หรือรายงานผลการ ตรวจสอบคลาดเคลื่อนจากสภาพจริง เพื่อ เอื้อประโยชน์แก่ผู้ขออนุญาตบางราย เช่น การรับรองสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เป็นไปตาม กฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหายทั้งใน ด้านความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของ หน่วยงาน	อ่อน			✓
๖	ในขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่จริง เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบไม่ตรง ตามข้อเท็จจริง หรือรายงานผลการ ตรวจสอบคลาดเคลื่อนจากสภาพจริง เพื่อ เอื้อประโยชน์แก่ผู้ขออนุญาตบางราย เช่น การรับรองสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เป็นไปตาม กฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหายทั้งใน ด้านความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของ หน่วยงาน	อ่อน			✓

ที่	พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริต		
			ค่าความ เสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความ เสี่ยง ระดับปาน กลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
๗	เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายโดยไม่ละเอียดรอบคอบ หรือยอมรับเอกสารที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน เช่น เอกสารที่ไม่มีการดำเนินการจริง ส่งผลให้เกิดการเบิกจ่ายงบประมาณโดยมิชอบ และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	อ่อน			✓
๘	ผู้มีอำนาจอนุมัติอาจอนุมัติการเบิกจ่ายโดยไม่ได้ตรวจสอบรายละเอียดอย่างครบถ้วน หรืออาศัยความไว้วางใจในผู้ใต้บังคับบัญชา โดยไม่มีการควบคุมที่เหมาะสม ซึ่งอาจเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริตหรือความผิดพลาดในการเบิกจ่ายงบประมาณ	อ่อน			✓
๙	หน่วยงานอาจมีการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือมีการนำงบประมาณไปใช้ในกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ ซึ่งอาจส่งผลให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่มีประสิทธิภาพ และไม่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน	อ่อน			✓

คำอธิบาย : ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตโดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กร กับความเสี่ยงเรื่องที่ทำประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริตมีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ มาตรการ หรือแผนควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ที่	พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอาจกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุหรือบริการ (Terms of Reference : TOR) ในลักษณะที่มีความเฉพาะเจาะจงเกินความจำเป็น หรือกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง เช่น การระบุยี่ห้อ รุ่น หรือคุณสมบัติที่ผู้ประกอบการทั่วไปไม่สามารถแข่งขันได้อย่างเป็นธรรม ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการจำกัดการแข่งขัน และก่อให้เกิดความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน	กำหนดให้การจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือบริการ (TOR) ต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการที่ประกอบด้วยบุคลากรจากหลายฝ่าย เพื่อให้เกิดการตรวจสอบและถ่วงดุลในการกำหนดคุณลักษณะ นอกจากนี้ให้มีการทบทวน TOR โดยผู้บังคับบัญชาก่อนประกาศเผยแพร่ รวมทั้งกำหนดแนวทางห้ามระบุยี่ห้อหรือคุณลักษณะเฉพาะที่จำกัดการแข่งขัน เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นที่ชัดเจนและต้องได้รับการอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษร
๒	เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการกำหนดราคากลางโดยไม่อ้างอิงข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ หรือใช้ข้อมูลราคาที่ไม่เป็นปัจจุบัน รวมถึงอาจมีการจัดทำใบเสนอราคาจากแหล่งเดียวกันโดยไม่เปิดเผย เพื่อให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริงอันเป็นช่องทางในการเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบางราย และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการในด้านงบประมาณ	กำหนดให้การจัดทำราคากลางต้องอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เช่น ฐานราคากลางภาครัฐหรือราคาตลาดที่เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องโดยผู้บังคับบัญชาหรือคณะกรรมการอีกชั้นหนึ่ง เพื่อป้องกันการกำหนดราคาที่สูงเกินจริง และให้มีการจัดเก็บหลักฐานประกอบการกำหนดราคากลางอย่างเป็นระบบเพื่อสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้
๓	คณะกรรมการพิจารณาผลอาจมีพฤติการณ์เปิดเผยข้อมูลสำคัญของผู้เสนอราคาให้แก่คู่แข่งล่วงหน้า หรือมีการพิจารณาโดยไม่ยึดหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เช่น การให้คะแนนโดยไม่เป็นธรรม หรือการเลือกผู้เสนอราคาไม่เหมาะสม ส่งผลให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างขาดความโปร่งใส และอาจก่อให้เกิดข้อร้องเรียนหรือการตรวจสอบในภายหลัง	กำหนดให้การพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) อย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งให้มีการบันทึกการบันทึกการประชุมของคณะกรรมการอย่างละเอียด และเปิดเผยการพิจารณาต่อสาธารณะตามระเบียบ เพื่อสร้างความโปร่งใส รวมทั้งกำหนดมาตรการห้ามเปิดเผยข้อมูลของผู้เสนอราคา และให้มีการกำกับดูแลโดยผู้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด
๔	ในขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่จริง เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบไม่ตรงตามข้อเท็จจริง หรือรายงานผลการตรวจสอบคลาดเคลื่อนจากสภาพจริง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ขออนุญาตบางราย เช่น การรับรองสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหายทั้งในด้านความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน	กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตให้ชัดเจน (Service Level Agreement : SLA) และประกาศให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน พร้อมทั้งจัดให้มีระบบติดตามสถานการณ์ดำเนินงาน เพื่อลดการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ และเปิดช่องทางร้องเรียนไม่ได้ความเป็นธรรม รวมทั้งให้มีการตรวจการปฏิบัติงานเป็นระยะโดยผู้บังคับบัญชา

ที่	พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕	ในขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่จริง เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบไม่ตรงตามข้อเท็จจริง หรือรายงานผลการตรวจสอบคลาดเคลื่อนจากสภาพจริง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ขออนุญาตบางราย เช่น การรับรองสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหายทั้งในด้านความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน	กำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องบันทึกผลการตรวจสอบพร้อมหลักฐาน เช่น ภาพถ่ายหรือพิกัดสถานที่ เพื่อยืนยันข้อเท็จจริง และให้มีการตรวจซ้ำโดยผู้บังคับบัญชาหรือคณะกรรมการในกรณีที่มีความเสี่ยงสูง เพื่อป้องกันการรายงานผลคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง
๖	ในขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่จริง เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบไม่ตรงตามข้อเท็จจริง หรือรายงานผลการตรวจสอบคลาดเคลื่อนจากสภาพจริง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ขออนุญาตบางราย เช่น การรับรองสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหายทั้งในด้านความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน	กำหนดมาตรฐานการให้บริการประชาชนอย่างชัดเจน และจัดให้มีระบบคิวหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดการเลือกปฏิบัติ พร้อมทั้งเปิดช่องทางรับเรื่องร้องเรียนและข้อเสนอแนะจากประชาชน และนำข้อมูลดังกล่าวปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่อง
๗	เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายโดยไม่ละเอียดรอบคอบ หรือยอมรับเอกสารที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน เช่น เอกสารที่ไม่มีการดำเนินการจริง ส่งผลให้เกิดการเบิกจ่ายงบประมาณโดยมิชอบ และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	กำหนดให้มีการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายอย่างน้อย ๒ ชั้น โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เพื่อให้การตรวจสอบเป็นอย่างครบถ้วนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน พร้อมทั้งกำหนดให้มีการเก็บรักษาเอกสารอย่างเป็นระบบเพื่อรองรับการตรวจสอบภายหลัง
๘	ผู้มีอำนาจอนุมัติอาจอนุมัติการเบิกจ่ายโดยไม่ได้ตรวจสอบรายละเอียดอย่างครบถ้วน หรืออาศัยความไว้วางใจในผู้ใต้บังคับบัญชา โดยไม่มีการควบคุมที่เหมาะสม ซึ่งอาจเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริตหรือความผิดพลาดในการเบิกจ่ายงบประมาณ	กำหนดให้มีการแยกหน้าที่ระหว่างผู้จัดทำ ผู้ตรวจสอบ และผู้อนุมัติอย่างชัดเจน (Segregation of Duties) และให้ผู้มีอำนาจอนุมัติพิจารณาเอกสารประกอบอย่างรอบคอบก่อนอนุมัติ เพื่อป้องกันความผิดพลาดหรือการทุจริต
๙	หน่วยงานอาจมีการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือมีการนำงบประมาณไปใช้ในกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ ซึ่งอาจส่งผลให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่มีประสิทธิภาพ และไม่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน	กำหนดให้การใช้จ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุมัติ และให้มีการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้บังคับบัญชาเป็นระยะ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะเพื่อให้เกิดความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

**แบบรายงานผลการดำเนินการแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
เทศบาลตำบลนาวิ่ง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ**

หน่วยงานจะต้องรายงานผลการดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างแผนการดำเนินงานและผลการดำเนินงานตามแผนว่ามีส่วนใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการ หรือดำเนินการเสร็จแล้ว พร้อมทั้งจัดทำผลการดำเนินการตามแผนในรูปแบบอินโฟกราฟิกส์สำหรับเผยแพร่ต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานด้วย

มีการเสนอรายงานต่อผู้บริหารของหน่วยงาน   นำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน   มีการนำเสนอต่อการประชุมระดับบริหารของหน่วยงานเพื่อรับทราบ

ชื่อกระบวนการ/โครงการ : การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลนาวิ่ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ผลการดำเนินการตามแผนฯ	หมายเหตุ
ด้านที่ ๑ ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ							
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง ในการจัดทำร่าง TOR	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอาจกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุหรือบริการ (Terms of Reference : TOR) ในลักษณะที่มีความเฉพาะเจาะจงเกินความจำเป็น หรือกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง เช่น การระบุยี่ห้อ รุ่น หรือคุณสมบัติที่ผู้ประกอบการทั่วไปไม่สามารถแข่งขันได้อย่างเป็นธรรม ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการจำกัดการแข่งขัน และก่อให้เกิดความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน	สูง	กำหนดให้การจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือบริการ (TOR) ต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการที่ประกอบด้วยบุคลากรจากหลายฝ่าย เพื่อให้เกิดการตรวจสอบและถ่วงดุลในการกำหนดคุณลักษณะ นอกจากนี้ให้มีการทบทวน TOR โดยผู้บังคับบัญชาก่อนประกาศเผยแพร่ รวมทั้งกำหนดแนวทางห้ามระบุยี่ห้อหรือคุณลักษณะเฉพาะที่จำกัดการแข่งขัน เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นที่ชัดเจน	แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ TOR และทบทวนโดยผู้บังคับบัญชาก่อนประกาศ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	

ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ผลการดำเนินการตามแผนฯ	หมายเหตุ
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง ในการทำราคากลาง	เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการกำหนดราคากลางโดยไม่อ้างอิงข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ หรือใช้ข้อมูลราคาที่ไม่เป็นปัจจุบัน รวมถึงอาจมีการจัดทำใบเสนอราคาจากแหล่งเดียวกันโดยไม่เปิดเผย เพื่อให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริงอันเป็นช่องทางในการเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบางราย และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการในด้านงบประมาณ	สูง	กำหนดให้การจัดทำราคากลางต้องอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เช่น ฐานราคากลางภาครัฐ หรือราคาตลาดที่เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องโดยผู้บังคับบัญชาหรือคณะกรรมการอีกชั้นหนึ่ง เพื่อป้องกันการกำหนดราคาที่สูงเกินจริง และให้มีการจัดเก็บหลักฐานประกอบการกำหนดราคากลางอย่างเป็นระบบเพื่อสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้	อ้างอิงฐานข้อมูลราคากลางภาครัฐ และตรวจสอบโดยคณะกรรมการ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง ในการพิจารณาผล	คณะกรรมการพิจารณาผลอาจมีพฤติการณ์เปิดเผยข้อมูลสำคัญของผู้เสนอราคาให้แก่คู่แข่งล่วงหน้า หรือมีการพิจารณาโดยไม่ยึดหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เช่น การให้คะแนนโดยไม่เป็นธรรม หรือการเลือกผู้เสนอราคาไม่เหมาะสม ส่งผลให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างขาดความโปร่งใสและอาจก่อให้เกิดข้อร้องเรียนหรือการตรวจสอบในภายหลัง	สูง	กำหนดให้การพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) อย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งให้มีการบันทึกการบันทึกการประชุมของคณะกรรมการอย่างละเอียด และเปิดเผยการพิจารณาต่อสาธารณะตามระเบียบ เพื่อสร้างความโปร่งใส รวมทั้งกำหนดมาตรการห้ามเปิดเผยข้อมูลของผู้เสนอราคา และให้มีการกำกับดูแลโดยผู้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด	ใช้ระบบ e-GP และบันทึกการประชุมคณะกรรมการพร้อมเปิดเผยผลต่อสาธารณะ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	

ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ผลการดำเนินการตามแผนฯ	หมายเหตุ
ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่							
๔	การอนุญาตก่อสร้างในขั้นตอนการตรวจสอบเอกสาร	เจ้าหน้าที่อาจใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบเอกสารคำขออนุญาตในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม เช่น การเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทนเพื่อเร่งรัดการพิจารณา หรือการจงใจชะลอการดำเนินการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้ขออนุญาตไม่ได้รับความเป็นธรรม และก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อหน่วยงาน	ต่ำ	กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตให้ชัดเจน (Service Level Agreement : SLA) และประกาศให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน พร้อมทั้งจัดให้มีระบบติดตามสถานการณ์ดำเนินงาน เพื่อลดการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ และเปิดช่องทางร้องเรียนไม่ได้รับความเป็นธรรม	กำหนด SLA และระบบติดตามสถานะพร้อมเปิดช่องทางร้องเรียน	อยู่ระหว่างดำเนินการ	
๕	การอนุญาตก่อสร้างในการลงพื้นที่ตรวจ	ในขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่จริง เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือรายงานผลการตรวจสอบคลาดเคลื่อนจากสภาพจริง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ขออนุญาตบางราย เช่น การรับรองสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหายทั้งในด้านความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน	สูง	กำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องบันทึกผลการตรวจสอบพร้อมหลักฐาน เช่น ภาพถ่ายหรือพิกัดสถานที่ เพื่อยืนยันข้อเท็จจริง และให้มีการตรวจซ้ำโดยผู้บังคับบัญชาหรือคณะกรรมการในกรณีที่มีความเสี่ยงสูง เพื่อป้องกันการรายงานผลคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง	บันทึกหลักฐานภาพถ่ายและพิกัดสถานที่พร้อมให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบผู้	อยู่ระหว่างดำเนินการ	

ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ผลการดำเนินการตามแผนฯ	หมายเหตุ
๖	งานบริการประชาชน ในการให้บริการทั่วไป	เจ้าหน้าที่อาจมีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ประชาชน เช่น ให้บริการล่าช้าหรือไม่เต็มประสิทธิภาพแก่บางราย ในขณะที่ให้บริการอย่างรวดเร็วแก่ผู้ที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือมีการให้ผลประโยชน์ตอบแทนอันเป็นการขัดต่อหลักความเสมอภาคและความเป็นธรรมในการให้บริการภาครัฐ	สูง	กำหนดมาตรฐานการให้บริการประชาชนอย่างชัดเจน และจัดให้มีระบบคิวหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดการเลือกปฏิบัติ พร้อมทั้งเปิดช่องทางรับเรื่องร้องเรียนและข้อเสนอแนะจากประชาชน และนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่อง	จัดระบบคิวอิเล็กทรอนิกส์และเปิดช่องทางรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน	อยู่ระหว่างดำเนินการ	
๗	การตรวจสอบเอกสาร การเบิกจ่าย	เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายโดยไม่ละเอียดรอบคอบหรือยอมรับเอกสารที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน เช่น เอกสารที่ไม่มีการดำเนินการจริง ส่งผลให้เกิดการเบิกจ่ายงบประมาณโดยมิชอบและอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	สูง	กำหนดให้มีการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายอย่างน้อย ๒ ชั้น โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เพื่อให้การตรวจสอบเป็นอย่างครบถ้วน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน พร้อมทั้งกำหนดให้มีการเก็บรักษาเอกสารอย่างเป็นระบบเพื่อรองรับการตรวจสอบภายหลัง	ตรวจสอบเอกสาร ๒ ชั้น โดยใช้ Checklist และเก็บรักษาเอกสารอย่างเป็นระบบ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	

ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ผลการดำเนินการตามแผนฯ	หมายเหตุ
๘	การอนุมัติการเบิกจ่ายงบประมาณ	มีอำนาจอนุมัติอาจนุมัติการเบิกจ่ายโดยไม่ได้ตรวจสอบรายละเอียดอย่างครบถ้วน หรืออาศัยความไว้วางใจในผู้ได้บังคับบัญชาโดยไม่มีการควบคุมที่เหมาะสม ซึ่งอาจเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริตหรือความผิดพลาดในการเบิกจ่ายงบประมาณ	สูง	กำหนดให้มีการแยกหน้าที่ระหว่างผู้จัดทำ ผู้ตรวจสอบ และผู้อนุมัติอย่างชัดเจน (Segregation of Duties) และให้ผู้อนุมัติพิจารณาเอกสารประกอบอย่างรอบคอบก่อนอนุมัติ เพื่อป้องกันความผิดพลาดหรือการทุจริต	แยกหน้าที่ผู้จัดทำ ผู้ตรวจสอบ และผู้อนุมัติอย่างชัดเจน	อยู่ระหว่างดำเนินการ	
๙	การบริหารและการใช้จ่ายงบประมาณ	หน่วยงานอาจมีการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือมีการนำงบประมาณไปใช้ในกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ ซึ่งอาจส่งผลให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่มีประสิทธิภาพ และไม่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน	สูง	กำหนดให้การใช้จ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุมัติ และให้มีการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้บังคับบัญชาเป็นระยะ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะเพื่อให้เกิดความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้	รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้บังคับบัญชาเป็นระยะ และเปิดเผยต่อสาธารณะ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	